

**Transpozimi i *acquis* të BE-së mbi
Auditimin dhe Kontabilitetin në ligj
kombëtar – Eksperienca Kroate**

Siniša Petrović

Tiranë, 16 maj 2013

Çfarë është acquis i kontabilitetit?

- http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/legal_framework/cal_2009_en.pdf
- Direktiva e katërt
- Direktiva e shtatë
- Rregulla të veçanta për bankat dhe ndërmarrjet e sigurimeve
- Rregullat e SNK-ve
- Transparenca dhe prospekti
- Ndryshime të shumta
- Direktiva e njëmbëdhjetë e ligjit tregtar të shoqërive

Acquis i auditimit

- Direktiva 2006/43/EC mbi auditimin ligjor

Komisioni mbi acquis të kontabilitetit

- “i vështirë për t’u transpozuar në ligj”
- “plot me kompromise sensitive politike”
- “reflekton konceptimin e kontabilitetit në kohën kur janë formuluar”
- “Mirë: nivel i lartë bazë kontabiliteti, respektim i traditave kombëtare”
- “Më pak i mirë: shumë opsione, rregulla të vështira jo të përshtatshme për shoqëri ndërkombëtare në tregjet globale të kapitalit”

Negociatat

- Kapitulli 6 (Ligji i Shoqërive)
- Monitorimi
- Negociatat e kapitullit 6 bazuar në rezultatet e monitorimit
- Mbyllja e përkohshme e kapitullit
- Monitorimi, raportimi, harmonizimi ('targeti lëvizës', 'bukuria e *acquis*')
- Bashkëpunimi me Komisionin dhe vendet anëtare të BE-së

Shqyrtimi

- Një prezantim dhe shqyrtim i detajuar i:
  - Legjislacionit të BE-së (faza 1)
  - Legjislacionit kombëtar (faza 2)
- 1 vit të gjithë kapitujt
- Pjesëmarrës: zyrtarë ekspertë nga Kroacia (vende të tjera negociuese) dhe Komisioni
- Faza 2:
Ekspertë kroatë shpjegojnë situatën në Kroaci (probleme, idetë e para në lidhje me periudhat e mundshme të tranzicionit; ndonjëherë të ndikuara nga situata e brendshme politike

Hapja e kapitullit të negociatave

- Raport monitorues i Komisionit – rekomandim për vendin anëtar
- Vendi anëtar vendos nëse kapitulli është gati (pyetje shtesë)
- “Objektiva fillestare” të përcaktuara (nëse ka)
- Të dyja palët prezantojnë Pozicionet Negociuese

Pozicioni i Negocimit të Vendit Kandidat

- Situata aktuale në vend
  - gjendja e legjislacionit në krahasim me *acquis*
  - kapacitetet administrative dhe zbatuese
- Gadishmëria për të zbatuar *acquis* e plotë nga data e aderimit (maksimumi)
  - periudhat e përkohshme
  - shmangiet
- Plane të detajuara për zbatimin e *acquis* (plane veprimi)

Kur negociuam

- monitorimi - 21 qershor dhe 19 korrik 2006
- raport monitorues –
- hapja e negociatave – IGC 26 qershor 2007
- mbyllja e përkohshme e negociatave - IGC 2 tetor 2009

Kush negocioi

- Struktura negociuese kroate
- 29 anëtarë të grupit të punës
- Ministria e Drejtësisë
- Ministria e Ekonomisë, Punës dhe Sipërmarrjes
- Ministria e Financave
- Ministria e Punëve të Jashtme dhe Integritimit Europian
- Fondi Kroat i Privatizimit
- HANFA (Agjencia Kroate për Mbikqyrjen e Shërbimeve Financiare)
- Shoqata Kroate e Audituesve
- Bordi Kroat për Standardet e Raportimit Financiar
- Shoqata Kroate e Kontabilistëve
- Dhoma Kroate e Avokatisë
- Shoqata Kroate e Punonjësve
- Fakultetet e drejtësisë dhe të ekonomisë

Raporti i shqyrtimit - kontabiliteti

- Legjislacioni kroat është përafruar pjesërisht me Direktivën e katërt të Ligjit për Shoqëritë;
- nivel i arsyeshëm përafrimi me Direktivën e 7-të
- disa shpjegime të nevojshme në lidhje me matjen dhe njohjen, kërkesat e paraqitjes, objektin e auditimit dhe publikimin
- për shkak të përdorimit të mëparshëm në Kroaci të standardeve ndërkombëtare, nuk pritej asnjë pengesë për zbatimin e Rregullave të SNK-ve
- nevojë për të garantuar se nuk janë dhënë interpretime në nivel kombëtar

Raporti i shqyrtimit - auditimi

- Ligji i auditimit është përafruar pjesërisht me Direktivën e Auditimit
- Do të kërkojnë ndryshime për transpozimin e kërkesave të Direktivës, kryesisht duke organizuar një sistem efektiv të mbikëqyrjes publike për audituesit e autorizuar dhe firmat e auditimit, duke respektuar parimin e rregullave të vendit të origjinës dhe mbikëqyrjen nga Vendi Anëtar në të cilin është miratuar audituesi i autorizuar
- Disa kërkesa diskriminuese të kombësisë dhe gjuhës do të duhet të shfuqizohen.

Objektiva përmbyllëse

- Kroacia duhet të përafrojë legjislacionin e saj të kontabilitetit, veçanërisht në lidhje me kërkesat e matjes dhe njohjes, kërkesat për dhënien e informacionit shpjegues, përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara dhe objektin e auditimit për pasqyrat financiare vjetore;
- Kroacia duhet të miratojë ndryshimet në Ligjin e Auditimit, me theks të veçantë në përafrimin e kërkesave në lidhje me miratimin e audituesve të autorizuar, garantimin nga jashtë të cilësisë së aktiviteteve të auditimit dhe mbikëqyrjen publike të profesionit të audituesit; si rrjedhojë, kuadri përkatës institucional duhet të forcohet.

Negociatat thelbësore

- Pjesa më e vështirë kryhet në shtëpi
- Plan veprimet
- Konteksti politik i negociimeve është i rëndësishëm
- Raportet e Progresit

Sfidat kryesore - kontabiliteti

- Dokumentet financiare janë ruajtur në një regjistër të veçantë
- Jo publikim i detyrueshëm
- Standarde kroate dhe ndërkombëtare kontabiliteti
- Nevoja për transpozimin e direktivës 4 dhe 7 në legjislacionin kombëtar edhe nëse zbatohen SNRF-të
- Zbatimi i SNRF-ve për të gjithë ndërmarrjet është shumë i vështirë për NVM-të

Sfidat kryesore - auditimi

- Transmetimi i mesazhit tek audituesit se ligji europian nuk është i negociueshëm – eksperiencia e Brukselit
- Mbikëqyrje publike e audituesve të autorizuar
- Garantimi i kontrollit të cilësisë së audituesve
- Kontrolli i cilësisë i organizuar dhe i kryer nga audituesit e autorizuar
- Kapacitetet administrative – numër i mjaftueshëm i “inspektorëve” të auditimit
- Afati i fundit për transpozimin e direktivës – 28 qershor 2008 (Kroacia duhet ta implementonte përpara afatit të fundit – nuk kishte përvojë në vende të tjera anëtare të BE-së)
- Objekti i auditimit të detyrueshëm - ndikimi dhe lobimi i audituesve

Kontabiliteti - epilog

- Legjislacioni kroat mbi kontabilitetin është tashmë i përafruar me acquis; dispozitat mbi kërkesat e matjes dhe njohjes, kërkesat për dhënien e informacionit shpjegues, përgatitja e pasqyrave financiare të konsoliduara dhe objekti i auditimit për pasqyrat financiare vjetore janë përafruar me acquis;

Kontabiliteti – epilog II

- Sipërmarrësve u kërkohet të përgatisin raporte financiare në përputhje me standardet kroate të raportimit financiar; të përgatitura dhe të publikuara nga bordi raportues i Standardeve Financiare - <http://www.osfi.hr/Default.aspx?sid=2>
- Megjithatë, ndërmarrjet e mëdha dhe shoqëritë publike me përgjegjësi të kufizuar duhet të përdorin SNRF
- Raportet financiare janë të disponueshme për publikun falas – drejtëpërdrejtë ose përmes regjistrit të gjykatës, në të dyja rastet *online*.

Auditimi - epilog

- Ndryshimet në Ligjin e Auditimit garantojnë përafrimin e plotë;
- Ligj përfshin, ndër të tjera, dispozita në lidhje me miratimin e audituesve të autorizuar, krijimin e një sistemi eficient të garantimit të cilësisë dhe procese të mbikëqyrjes publike ndaj profesionit;
- Krijimi i komitetit të mbikëqyrjes publike të Auditimit - <http://www.javni-nadzor-revizije.hr/english/>
- Forcimi i kuadrit përkatës institucional

Mësimet e nxjerra

- Sistemi gjithëpërfshirës duhet të jetë edhe i pajtueshëm me BE-në, edhe të reflektojë standardet kombëtare/gjendjen e zhvillimit
- Nevoja për të garantuar vullnetin politik dhe fuqinë për zbatimin e vendimeve
- Bashkëpunimi ndërkombëtar